

МИХАИЛ БУЛГАКОВ

ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЛЕКЦИЯ

Превод от руски: Лиляна Минкова, 2003

chitanka.info

*Науките за младите храна са,
за старците са радост те.
Науката съкращава живота
ни,
който и без това е кратък.*

В коридора на Рязанския строителен техникум по транспорта прозвуча звънец. Класът се изпълни с ученици, зачервени и изпотени, те дишаха тежко, с хриптене.

Вратата се отвори и на катедрата се качи многоуважаемият професор по електротехника, по съвместителство и завеждащ работилницата.

— Т–тихо! — каза електрическият професор и изгледа строго алените лица на своите слушатели, — защо сте в такъв вид? Отвратителен!

— Въртяхме вентилатора в ковашкия цех! — изреваха в хор сто гласа.

— Аха, а защо не виждам Колесаев?

— Колесаев вчера умря... — отговори басово хорът, като в операта.

— Пре–вър–тя се! — обади се хорът на тенорите.

— Та–а–ка. Е, лека му пръст. Щом е умрял, нищо не може да се направи. Аз нямам власт да го възкреса. Така ли е?

— Та–а–ка е! — гръмна хорът.

— Я стига ревахте като диваци — посъветва ученият. — Та докъде бяхме стигнали миналия път?

— Какво представлява електричеството!... — отговори класът.

— Вярно. Та да продължим. Отворете тетрадките, записвайте думите ми...

Тетрадките прошумоляха като листа в гората и сто молива затегелиха по хартията.

— Преди да ви кажа какво представлява електричеството — забоботи откъм катедрата, — ще ви... хъм... ще ви кажа за парата.

Наистина, какво представлява парата? Всеки глупак е виждал чайник на печката... Виждали ли сте?

— Виждали сме! — отговориха като ураган учениците.

— Не крещете... Та значи... отстрани ти се вижда проста работа, всяка тетка може да го кипне, но всъщност не е така... Да, мили мои, изобщо не е така... Може ли тетка да подкара локомотив? Вас питам? Не, милички, тя локомотив не може да подкара. Първо, защото не е нейна женска работа и трето — защото чайникът си е проста работа, а парата в локомотива е съвсем друг чешит. Там парата е под налягане, затова под споменатото налягане напират към колелата и ги подкарват за вечно движение, тъй нареченото перпетуум–мобиле.

— Какво значи перпетуум? — попита ученикът Куряковски.

— Не ме прекъсвай. Ще обясня. Перпетуумът е такова едно нещо... то е, братлета... охо–хо! Качил си се, да речем, сутринта на Брянската гара в Москва, надул си свирката и си потеглил, и току–виж, след двайсет и четири часа си в Киев в съвсем друга съветска република, тъй наречената украинска и всичко това по причина на концентрацията на парата в котела, която преминава по лостовете към колелата като тъй наречено бутало по закона за вечния перпетуум, открит от известния учен по парата Уан–Степ през осемнайсети век преди рождество Христово, докато гледал чайник на най–обикновена кухненска печка в Англия, в град Лондон.

— Ама на нас вчера по механика ни казаха, че преди рождество Христово кухненски печки още не е имало — изписука нечий глас.

— И Англията още не я е имало! — изгърси друг.

— И рождество Христово не е имало!

— Ха–ха–ха! Ха! — гръмна класът.

— М–млък! — изрева преподавателят. — Харюзин, напусни класа! Подстрекател! Вън!

— Вън, Харюзин! — нададе вой класът.

Бурно разридалият се Харюзин стана и каза:

— Простете ми, другарю преподаващ, аз вече няма.

— Вън! — повтори непоколебимо професорът. — Ще те докладвам в учителския съвет и ще ми изхвърчиш за двайсет и четири часа!

— С перпетуум ще изхвърчиш, урра! — потвърди развълнуваният клас.

Тогава Харюзин изпадна в отчаяние и дързост.

— И без туй съм загубен — изрева той лудешки, — поне да си кажа всичко! Накипяло ми е на душицата!

— Давай, Харюзин! — отговори хорът, заставайки на страната на угнетения.

— Амче то вие бъкел не знаете — захленчи Харюзин, обръщайки се към професора, — нито за перпетуума, нито за електротехниката, нито за парата... Врели–некипели ги дрънкате!...

— О–хо–хо?! — запя заинтересуван класът.

— Аз?... Какво каза?... Аз ли не зная? — слиса се професорът и стана червен като рак. — Ще ми платиш за тия приказки! Ти, Харюзин, с кървави сълзи ще ми плачеш!

— От никого не се боя, само пред Господа мълча! — отговори Харюзин в екстаз. — Вече нямам какво да губя освен оковите си. Щял да ме натири? Че натири ме! Пий ми кръвчицата, пролята за истината!

— Ха така! Подреди го, Харюзин! — гърмеше класът. — Пострадай за правдата!

— И ще пострадам — извиваше Харюзин, — вие само ни задръствате мозъците! Врели–некипели ги плещите! Мотор за вентилатор не можете да монтирате.

— Пр–равилно — бушуваше възхитеният клас, — здравето ни взеха да го въртим! Рождество не е имало. Уан–Степ не е имало! Ти, дяволе дърт, нищичко не знаеш!!

— Това е... бунт... — изхриптя професорът, — заговор! Ама аз!... Ама вие!...

— Удряй го! — изрева гръмогласно класът.

В коридора изкънтя звънецът и професорът хукна навън, сподирен от разбойническото свиркане на стогласия клас.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.